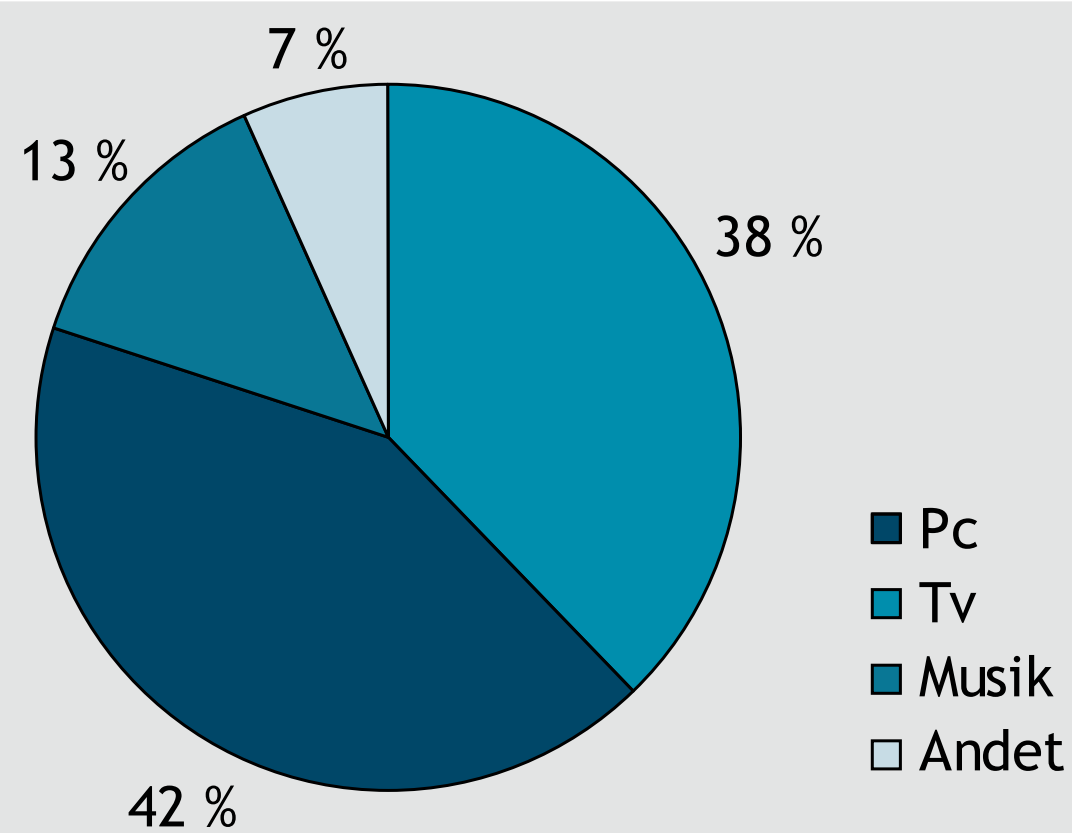
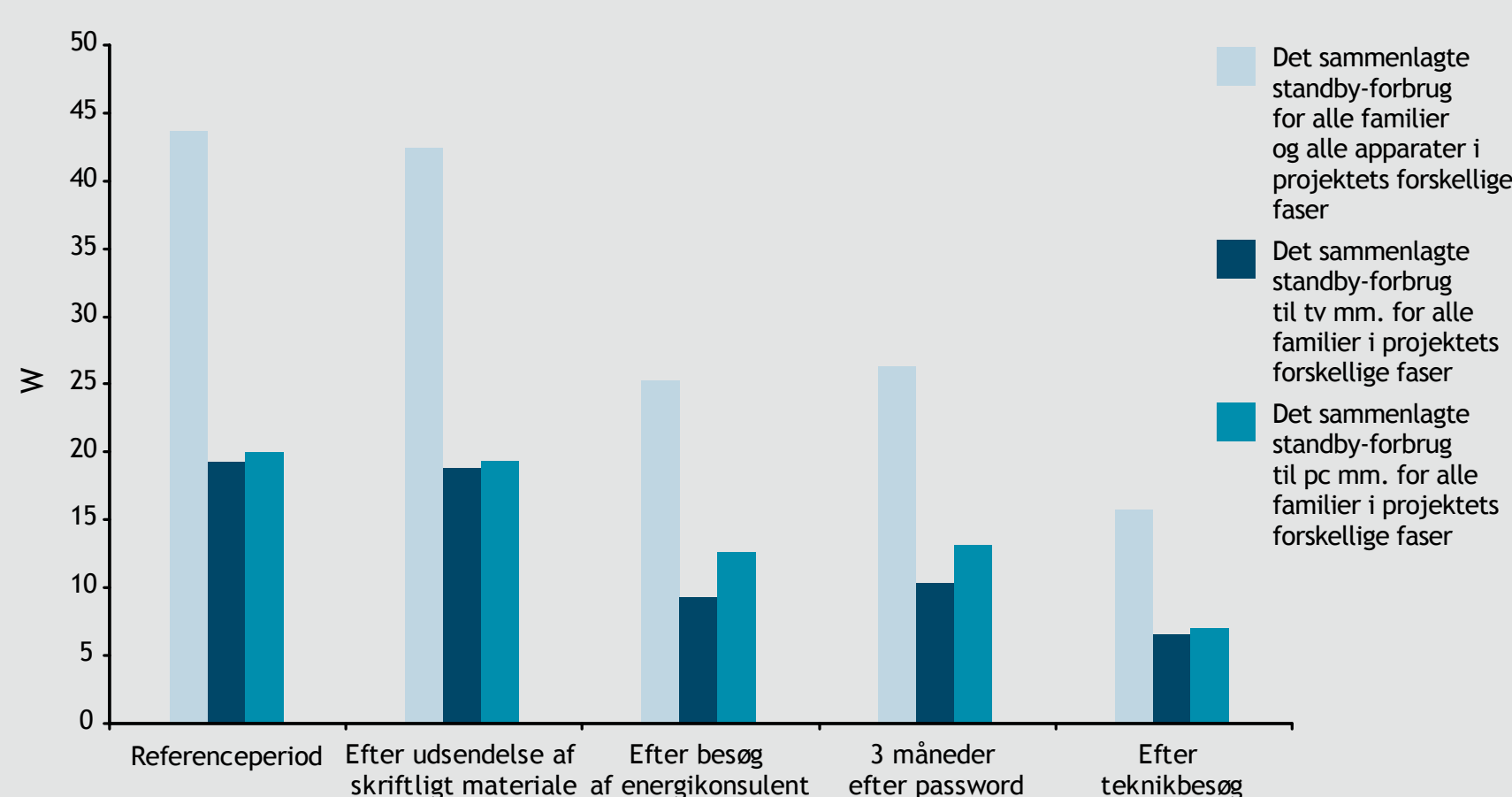

Adfærdsmæssige og tekniske sparepotentialer på standby-forbrug i boliger

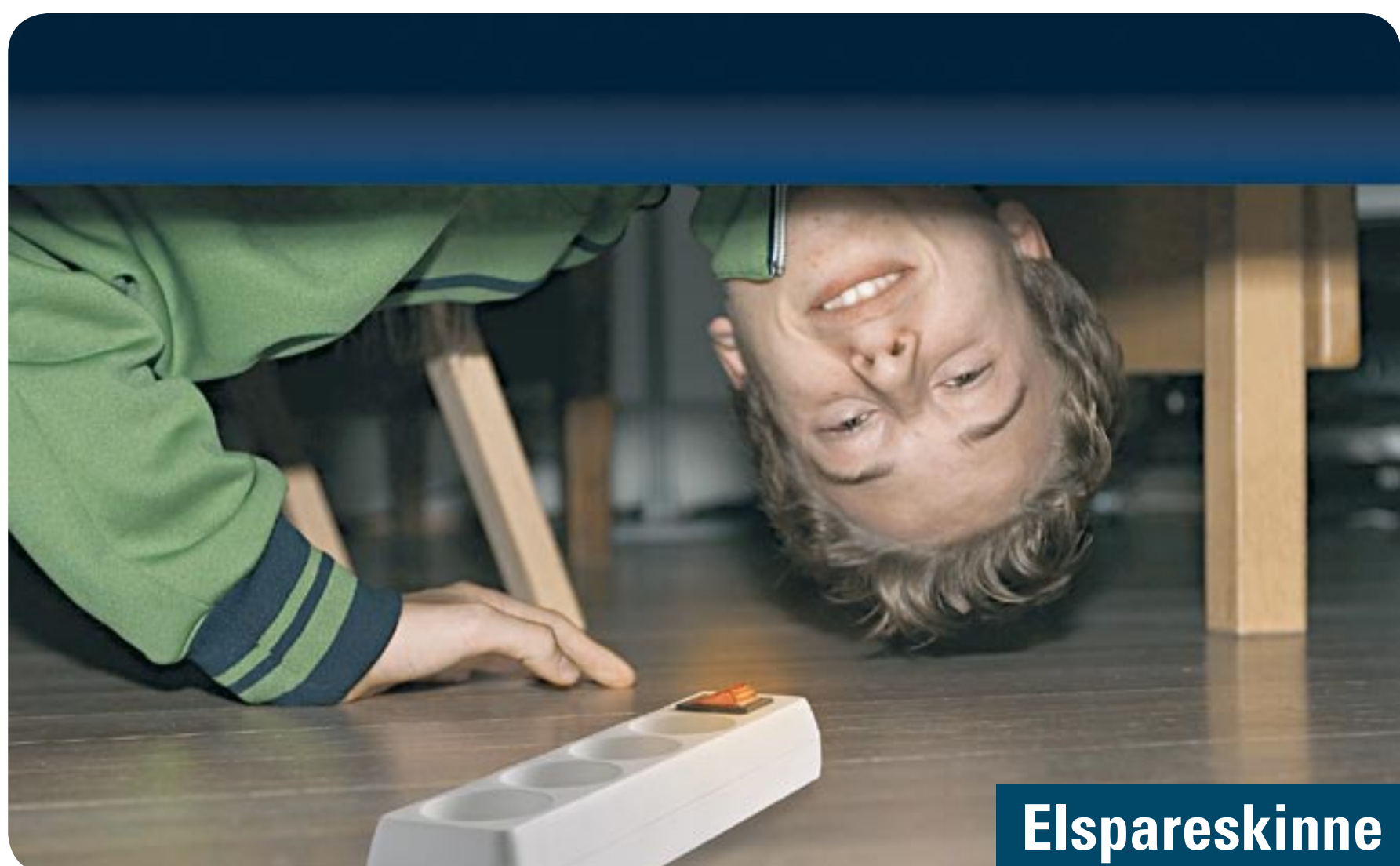

Fordelingen af det samlede standby-forbrug i referenceperioden (summen af det skønnede og det målte). Kategorien 'Andet' dækker mobiloplader, bærbare telefoner, babyalarmer, lydstudie mm.

Fordelingen af standby-forbrug

Gennemsnitlige effektforbrug pr. familie

Baggrund:

Der er kørt kampanjer, bl.a. på tv, for at begrænse standby-forbruget. Der er udviklet elspareskinner til tv- og pc-udstyr, som slukker alle tilknyttede apparater i ét hug. Og der er indledt samarbejder med producenter om at udvikle og mærke produkter med væsentligt lavere standby-forbrug. Men forbruget er stadig unødigt højt - derfor er der fortsat brug for at få den enkelte husstand til at nedbringe standby-forbruget.

Målsætning:

Projektet skulle undersøge i hvor høj grad og ved hjælp af hvilke midler, det er muligt at få husholdninger til at reducere deres standby-forbrug.

Relevans:

De danske husstande bruger ca. 10 % af deres årlige elforbrug på standby - og forbruget er stigende, fordi husstandene anskaffer sig flere og flere radio-/tv-apparater, dvd'er, bærbare telefoner, opladere og pc-udstyr, der samlet har et ret stort standby-forbrug.

Resultater:

I løbet af projektet lykkedes det at reducere det samlede standby-forbrug til ca. 1/3 af, hvad det var i udgangspunktet. Af skemaet kan man se, at især besøg af en energikonsulent, som synliggjorde forbruget i hjemmet, havde stor virkning - men også udlevering af relevante tekniske hjælpemidler har markant effekt. Udsendelsen af skriftligt informationsmateriale og muligheden for at følge sit forbrug på nettet har derimod kun haft lille effekt på standby-forbruget.

Man kan konstatere, at standby-forbrug til tv i lidt højere grad end til pc blev påvirket af energikonsulentens besøg - mens pc standby-forbruget til gengæld i højere grad blev mindsket af de udleverede tekniske hjælpemidler.

Realisering:

Projektet er gennemført i et samarbejde mellem Lokaleenergi og Statens Byggeforskningsinstitut. 30 familier har deltaget i projektet i følgende faser:

- Først blev der opsat måleapparater (dataloggere) hos hver familie - typisk 3-4 stk. pr. bolig - en til tv, video og dvd, en til pc-udstyr, en til børne-/teenageværers tv og spillekonsol
- I Fase 2 fik familierne tilsendt et informativt brev med pjecer om gode elvaner i almindelighed og om standby-forbrug i særdeleshed
- I Fase 3 fik de besøg af en energikonsulent, som synliggjorde forbruget på de forskellige apparater med et SparOmeter - og et par dage efter, en rapport med oversigt over de konkrete målinger og ideer til tiltag i de enkelte rum i hjemmet
- I Fase 4 fik de et password, som gav adgang til at følge deres eget forbrug på nettet, sådan som dataloggerne havde registreret det siden starten af projektet
- I Fase 5 fik alle familierne besøg af en tekniker, som opsatte eller udleverede tekniske hjælpemidler, der kunne nedsætte standby-forbruget: El-spareskinne til tv og pc, fjernbetjent afbryder til router og ADSL, så hvert familiemedlem kunne slukke for forbindelsen uafhængigt af hinanden, tænd-og-sluk ure til fx parabolen mv.

Udbredelse:

Diskussioner om standby-forbrug fokuserer ofte på, hvordan man kan få producenterne til at udvikle elektronik med et væsentligt lavere standby-forbrug, eller forsyne apparater med en enkel, lettilgængelig afbryder. Begge dele er absolut mulige - men det tager tid at få gennemført, da det skal gøres i produktionen internationalt.

Derfor er det vigtigt fortsat at påvirke forbrugerne til selv at gøre en indsats. Kampanjer og informationsmateriale har imidlertid et begrænset forandringspotentiale, som dette projekt viser, men det er næppe økonomisk realistisk at tilbyde alle danske hjem besøg af energikonsulent og udlevere tekniske hjælpemidler.

Det må derimod være optimalt at få folk til selv at gennemgå deres bolig med et SparOmeter. Det kunne fx ske ved, at børn som en del af et skoleprojekt blev sendt på jagt efter strømspild i hjemmet - eller ved en stærkere markedsføring af udlånet af SparOmetre fra de lokale elselskaber eller biblioteker. Synliggørelse af standby-forbruget kan tydeligvis motivere til ændret adfærd.

Projektet lægger også op til, at man kunne sammensætte og markedsføre en pakke med SparOmeter, elspareskinne til tv- og til pc-udstyr - eller i højere grad markedsføre elspareskinner dér, hvor man køber tv- og pc-udstyr. Det er også tænkeligt, at man kunne belønne køb af varer med lavt standby-forbrug - ganske som man i perioder har belønnet køb af hårde hvidevarer med lavt energiforbrug.

